

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy VII

r. szk. 2021/22

Uczniów obowiązują wiadomości i umiejętności nabyte w klasach IV – VI

Ocena celująca

Uczeń:

- Kreatywnie, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania
- Proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy
- Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia
- Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości
- Bierze udział w konkursach (literackich, ortograficznych, teatralnych lub innych); osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą
- Podejmuje działalność literacką lub kulturalną

Ocena bardzo dobra

Kształcenie literacie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
Uczeń: bardzo dobrze zna treść wszystkich lektur obowiązkowych; bezbłędnie rozpoznaje rodzaje literackie w odniesieniu do utworów omawianych w klasie VII; świadomie posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia i umie wymienić ich podstawowe cechy;	Uczeń: rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczenia grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie oraz wynikające z nich rozbieżności między mową a pismem; sprawnie rozpoznaje wyraz podstawowy i pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej;	Uczeń: sprawnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; bezbłędnie redaguje plan kompozycyjny swojej wypowiedzi; tworzy poprawną wypowiedź i stosuje odpowiednia dla	Uczeń: korzysta z informacji z poszanowanie praw autorskich; samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim

<p>wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich; bezbłędnie wskazuje elementy dramatu, swobodnie posługując się terminami: akt, scena, didaskalia, monolog, dialog; rozpoznaje w tekście symbol oraz alegorię i poprawnie określa ich funkcję; zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje, określa funkcje; samodzielnie określa wartości estetyczne tekstów; tworzy poprawne językowo oraz komunikatywne wypowiedzi, wykorzystuje w nich interpretacje utworów literackich, odwołuje się do uniwersalnych wartości; prawidłowo wyszukuje w tekście potrzebne informacje, cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego/ popularnonaukowego/ naukowego; poprawnie porządkuje informacje w zależności od ich funkcji; samodzielnie i twórczo interpretuje dzieła sztuki; dostrzega różnice między literaturą piękną a naukową/ popularnonaukową;</p>	<p>poprawnie określa rodzaj formantu i właściwie wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym; rozpoznaje rodzinę wyrazów, bezbłędnie łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń; zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, poprawnie odróżnia ich typy; rozpoznaje imiesłowowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany; poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania, rozumie jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie; poprawnie rozróżnia mowę zależną i niezależną i przekształca je; zna typy skrótów i skrótowców, określa ich funkcje w tekście; stosuje sposoby wzbogacania słownictwa; rozumie, na czym polega grzeczność językowa i zawsze stosuje ją w wypowiedziach; wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych; poprawnie przytacza cudze</p>	<p>danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie role akapitów jako spójnych całości myślowych; wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki; przeprowadza prawidłowe wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego; zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; tworzy spójne wypowiedzi: rozprawkę, przemówienie, recenzję, streszczenie, opis dzieła sztuki, opowiadanie twórcze; poprawnie formułuje pytania do tekstu; dokonuje właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.</p>	<p>regionie; rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania komunikatywnych opinii.</p>
---	--	--	---

rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski, właściwie określa jego podstawowe cechy; samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, piosenkach, komiksach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.	wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne; wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych; zna zasady pisowni „nie” z różnymi częściami mowy i je stosuje.		
--	--	--	--

Ocena dobra

Kształcenie literacie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń:</p> <p>dobrze zna treść wszystkich lektur obowiązkowych; rozpoznaje rodzaje literackie w odniesieniu do utworów omawianych w klasie VII; posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia i umie wymienić ich podstawowe cechy; wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich; w większości bezbłędnie wskazuje elementy dramatu, posługując się terminami: akt, scena, didaskalia, monolog, dialog;</p>	<p>Uczeń:</p> <p>rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczenia grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; wskazuje wyraz podstawowy i pochodny w większości przykładów; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; właściwie wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym; rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń;</p>	<p>Uczeń:</p> <p>gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; tworzy wypowiedź i stosuje odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; stosuje akapity jako spójne całości myślowe; odróżnia przykład od argumentu; przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego; zgadza się z cudzymi poglądami</p>	<p>Uczeń:</p> <p>korzysta z informacji z poszanowanie praw autorskich; samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie; rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych opinii.</p>

<p>zazwyczaj rozpoznaje w tekście symbol i poprawnie określa jego funkcję; zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje, określa podstawowe funkcje; określa wartości estetyczne tekstów; tworzy poprawne językowo oraz komunikatywne wypowiedzi, wykorzystuje w nich interpretacje utworów literackich; wyszukuje w tekście potrzebne informacje, cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego/ popularnonaukowego/ naukowego; porządkuje informacje w zależności od ich funkcji; w większości samodzielnie interpretuje dzieła sztuki; wskazuje różnice między literaturą piękną a naukową/ popularnonaukową; rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski, właściwie określa jego podstawowe cechy.</p>	<p>zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy; rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany w większości przykładów; rozdziela mowę zależną i niezależną i przekształca je; stosuje sposoby wzbogacania słownictwa; rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach; wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych; stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne; dostrzega różnice w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych; zna zasady pisowni „nie” z różnymi częściami mowy i je stosuje.</p>	<p>lub polemizuje z nimi, uzasadniając własne zdanie; tworzy zazwyczaj spójne wypowiedzi: rozprawkę, przemówienie, recenzję, streszczenie, opis dzieła sztuki, opowiadanie twórcze; formułuje pytania do tekstu; stara się właściwie interpretować głosowo czytane i wygłaszane teksty.</p>	
--	--	---	--

Ocena dostateczna

Kształcenie literacie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń: zna treść lektur obowiązkowych; zazwyczaj rozpoznaje rodzaje</p>	<p>Uczeń: Zna pojęcia: upodobnienia fonetyczne, uproszczenia grup</p>	<p>Uczeń: gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do</p>	<p>Uczeń: korzysta z informacji z poszanowanie praw</p>

<p>literackie; zwykle poprawnie posługuje się terminami: komedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada, tragedia i umie wymienić ich podstawowe cechy; wskazuje elementy dramatu, posługując się terminami: akt, scena, monolog, dialog; rozpoznaje w tekście literackim symbol; zna pojęcie komizmu; z pomocą nauczyciela określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich; w swoich wypowiedziach wykorzystuje interpretacje utworów literackich; w większości przypadków poprawnie wyszukuje w tekście potrzebne informacje, cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego/ popularnonaukowego/ naukowego; stara się samodzielnie interpretować dzieła sztuki; rozpoznaje wywiad jako gatunek dziennikarski;</p>	<p>spółgłoskowych, utrata dźwięczności w wygłosie; rozpoznaje wyraz podstawowy i pochodny; zna pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń (łatwe przykłady); zna zasady tworzenia wyrazów złożonych; rozpoznaje imiesłowcy; rozdziela mowę zależną i niezależną i przekształca je, czasem z pomocą nauczyciela; stosuje sposoby wzbogacania słownictwa; rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stara się ją stosować w wypowiedziach; stara się wykorzystywać wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych; zazwyczaj stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne; zna zasady pisowni „nie” z różnymi częściami mowy i je stosuje.</p>	<p>tworzenia wypowiedzi; tworzy wypowiedź i zazwyczaj stosuje odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję; stosuje akapity; zna pojęcia: przykład, argument; zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, uzasadniając własne zdanie; tworzy wypowiedzi: rozprawkę, przemówienie, recenzję, streszczenie, opis dzieła sztuki, opowiadanie twórcze; formułuje pytania do tekstu; próbuję dokonać właściwej interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów.</p>	<p>autorskich; samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie; rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych opinii.</p>
---	---	---	--

Ocena dopuszczająca

Kształcenie literackie i kulturowe	Kształcenie językowe	Tworzenie wypowiedzi	Samokształcenie
<p>Uczeń: czyta lektury obowiązkowe i stara się zapamiętać ich treść; z pomocą nauczyciela rozpoznaje rodzaje literackie; rozpoznaje dramat jako tekst do wystawienia na scenie; zna pojęcie komizmu; w swoich wypowiedziach wykorzystuje informacje z przeczytanych utworów literackich; wyszukuje w tekście potrzebne informacje; stara się z pomocą nauczyciela opisać dzieło sztuki; rozpoznaje wywiad.</p>	<p>Uczeń: rozpoznaje wyraz podstawowy i pochodny; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant (łatwe przykłady); rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne; zna zasady tworzenia wyrazów złożonych; dostrzega zróżnicowanie słownictwa; rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stara się ją stosować w wypowiedziach; stara się stosować odpowiednie znaki interpunkcyjne; przy pomocy nauczyciela dokonuje poprawy błędów.</p>	<p>Uczeń: przy pomocy nauczyciela gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi; tworzy wypowiedź, stara się stosować odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję; prezentuje własne zdanie na dany temat; tworzy wypowiedzi: rozprawkę, recenzje, przemówienie, opis dzieła sztuki, opowiadanie twórcze, streszczenie; formułuje pytania do tekstu; dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów, choć nie zawsze poprawnie.</p>	<p>Uczeń: korzysta z informacji z poszanowanie praw autorskich; samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie.</p>

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- Nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą
- Nie czyta lektur obowiązkowych
- Redaguje wypowiedzi niepoprawne pod względem językowym i rzeczowym
- Nie przestrzega reguł ortograficznych, językowych, stylistycznych, logicznych
- Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.
- Nie podejmuje prób rozwijania swoich umiejętności